

[C. O. Pedersen.]

ligvis ikke have noget imod. Det er jo saadan, at man skal have Sandheden fra et vist Sted, et eller andet Sted kommer den altid frem, og her er den altsaa kommet fra det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre). Nu er det ikke saadan, at Regeringen ikke foreslaar ogsaa Selveje. Jo, det fremhævede Ministeren meget indgaaende, at der ogsaa er Selveje i Lovforslaget, det findes i den Del af det, som svarer til den gamle Lov; der findes Selveje, men det er ganske vist saadan handikapet, har faaet saa ugunstige Vilkaar, at jeg, som jeg begyndte med at sige, føler mig forvisset om, at al Udstykning paa Grund af de mindre gunstige Vilkaar for den private Udstykning vil glide over i Statens Hænder, det er Resultatet deraf.

Grundlaget for Afgiften af Jorden er jo plus eller minus Grundværdien. Dette her „plus eller minus“, det maa jeg tilstaa, det er jeg meget glad ved. Nu har det i mange Aar heddet, at Grundværdien var Grundlaget for Overtagelse, men nu har den højtærede Landbrugsminister regnet ud, at det kunde træffe, en Husmand fik et Stykke Jord, der var i særlig god Kultur, der var maaske endogsaa Hvede saaet derpaa; Landbrugsministeren saa i Aanden en bugnende Hvedemark, det var et meget smukt Maleri, vi der fik rullet op, der manglede bare Prisen, og saa at det maaske havde regnet meget i Sommerens Løb, saa at det ikke var saa fordelagtigt alligevel for Husmanden med denne Hvedemark. Jeg maa tilstaa, at da jeg hørte denne Tale fra den højtærede Landbrugsminister, da troede jeg — ja, jeg vil ikke være ond mod den højtærede Minister —, men jeg troede, Ministeren havde glemte sine gamle Standpunkter, jeg troede, at han oven i Købet havde glemte sit Forslag. For der staar i Forslaget, hvorledes man skal bære sig ad, naar der er Tale om, at en Jord er mere eller mindre værd, det staar jo i Forslaget, i Ministerens eget Forslag. Der staar, at i saadanne Tilfælde kan Jordlovsudvalget lade Jorden vurdere af de Vurderingsmyndigheder, som fastsætter Grundværdien. Hvorfor saa i Alverden komme her med et Forslag, hvorefter Jordlovsudvalget skal sætte plus eller minus paa den Værdi, som det nu mener Jorden har, oven i Købet da der ikke vil være eet af hundrede Tilfælde, hvor man har en Parcel af den Beskaffenhed — de skal nemlig vurderes alligevel. Saa maa jeg for Resten sige, at selve Principet i det tiltaler mig nu en Gang ikke. Jeg kan godt forstaa, at der er nogen, der

kan faa en saa daarlig Jord, at de kan trænge til et lille Tilskud fra Statens Side, og saa vil jeg indrømme, saa kan vi overveje at give dem dette Tilskud, men skulde der endelig være en Mand, en stakkels Nybygger, der fik et saadant Stykke Jord paa en halv Snes Tdr. Land, der var i særlig god Kultur, skulde vi saa ikke være enige om at lade være med at se paa de Fødtskillinger, der kunde være Tale om for Staten at tjene fra en saadan Mand? Det tjener ikke rigtig Rigsdagen at forhandle om den Slags.

Videre sagde det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) — og det er den gamle Historie —, at naar man skal have Fæstebrug, er det, fordi man ikke skal begunstige Spekulationen. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem knyttede dette til Bemærkninger, jeg havde sagt forleden Dag, men man kan ganske roligt sige, at dette Afsnit af det ærede Medlems Tale egentlig var et Afsnit af den store og de smaa Socialdemokrater, hvor man har skrevet, at Venstræs Forslag vilde præmiere Kapitalen; give Plads for Spekulation, og naar de Herrer fastholder Fæstet, er det altid med den Begrundelse, at det er for at hindre Spekulation. Jeg gad egentlig vide, hvorledes man vil bære sig ad med at holde disse Ejendomme udenfor den almindelige Stigning; navnlig naar det er, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen siger, at det er det samme som Selveje. Saa gad jeg nok vide, hvordan man skal holde dem udenfor, saa kan man sælge, skulde i alle Tilfælde kunne sælge og tage Fortjenesten, det kommer jeg senere tilbage til. Men hvis de Herrer efter en halv Snes Aars Erfaring med Fæstebrug tror, at det vil være muligt at holde den Slags Ejendomme udenfor Prisbevægelserne som Følge af Konjunkturerne, som Følge af Stigning eller Fald af Eksportvarerne, er de Herrer forkert underrettet, det kan de være overbevist om; den Ting er aldeles afgjort, at disse Ejendomme, enten de er Fæstebrug eller Selveje, er undergivet de samme Vilkaar som en hvilken som helst anden Ejendom, en hvilken som helst anden Virksomhed i Landet, og derfor er al den Tale om, at man skal have Fæstebrug for at hindre Spekulation, ikke andet end Tale til Wandsbeck eller maaske til Vælgermøder. Der kan det maaske gøre sig endnu, naar man ikke ved alt for god Besked, særlig her i København, hvor der ingen er, der kender saa meget til Landbrugsformerne. Men ude paa Landet garanterer jeg for, at der ved man nok fra Krigens Tid, hvordan